

Oltu ve lüle taşı işçiliği faaliyetinin esnaf muaflığından yararlanıp yararlanamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[9-13/9]-1152
Tarih	31.10.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-120[9-13/9]-1152 31/10/2013

Konu : Oltu ve lüle taşı işçiliği faaliyetinin esnaf muaflığından yararlanıp yararlanamayacağı hk.

İlgi (a)'da kayıtlı özelge talep formunuzda, oltu taşından gümüş, altın ve zümrüt işlemeli tesbih, pipo türü objeler yaptığınız belirtilerek, söz konusu faaliyetinizin esnaf muaflığından yararlanıp yararlanamayacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmesi üzerine, Başkanlığımızca adınıza hitaben yazılan ve DYİAS ortamında onaylanan ilgi (b)'de kayıtlı yazımızda, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde oltu taşı işçiliğinin geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kolu olarak esnaf muaflığından yararlanabileceği hükmüne yer verilmiş olmakla birlikte söz konusu faaliyetinizde, gümüş, altın ve zümrüt gibi kıymetli maden, değerli ya da yarı değerli taşlar kullanmanız nedeniyle, anılan bent uyarınca esnaf muaflığından yararlanmanızın mümkün olmadığı belirtilmiştir.

Bu defa, Başkanlığımıza hitaben verilen ilgi (c)'de kayıtlı özelge talep formunuzda, oltu taşı işlemeciliği faaliyetinizde hiçbir şekilde değerli taş ya da maden kullanmadığınızı, bu durumun işyerinde yapılacak tespitle de anlaşılabileceğini, 25.01.2013 tarihli özelge talep formunuzda ise söz konusu faaliyetinizde sehven değerli taş ya da maden kullandığınıza ilişkin açıklamaya yer verdiğinizi belirterek, 13.05.2013 tarihli ve 442 sayılı yazımızın ilgi (c)'de kayıtlı özelge talep formunda belirtilen açıklamalar çerçevesinde yeniden değerlendirilerek, anılan faaliyetiniz dolayısıyla Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi kapsamında esnaf muaflığından yararlanıp yararlanmayacağınız konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9'uncu maddesinde, "Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.

...

8.(6322 sayılı kanunun 4.maddesiyle değişen bent; Yürürlük 15.06.2012) Bu Kanunun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkcılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar;

...

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar." hükümleri yer almıştır.

Konuya ilişkin olarak 27.07.2012 tarih ve 28366 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin **"2.2. Geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olduğu ve kaybolmaya yüz tuttuğu belirlenen meslek kollarında faaliyette bulunanlarla ilgili esnaf muaflığının kapsamı"** başlıklı bölümünde, "Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına 6322 sayılı Kanunla eklenen (8) numaralı bent hükmü uyarınca;

El dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkcılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve **oltu taşı işçiliği**, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar esnaf muaflığından yararlanacaklardır.

Anılan meslek kollarında faaliyette bulunanların söz konusu muafiyetten yararlanabilmeleri için Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını topluca taşımaları ve münhasıran kendi ürettikleri ürünleri satmak suretiyle faaliyette bulunmaları

gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu meslek kollarında; devamlı veya arızı olarak, işyeri açılarak, motorlu araç kullanılarak, yardımcı işçi veya çırak çalıştırılarak faaliyette bulunulması muafiyetten yararlanmaya engel teşkil etmeyecektir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendi ile getirilen muafiyet hükmü ile geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunan küçük esnafın korunması amaçlanmıştır.

Dolayısıyla, yapılan faaliyetin;

- Seri üretime imkan sağlayacak şekilde ticari bir organizasyon içinde yapılması,
- Sanayi tipi makine ve aletler kullanılarak yürütülmesi,
- Üretimin işçi ve usta vasıtasıyla yapılması (mesleğin devamı veya zorunlu nedenlerle işinde yardımcı işçi ve çırak kullanılması hariç),
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapılması,
- Başka bir faaliyetinden dolayı ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tâbi olunması,

hallerinde, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendinde yer alan muafiyet hükmünden faydalanılamayacaktır.

Konu ile ilgili olarak ... Vergi Dairesi Müdürlüğünden alınan ... tarih ve ... sayılı ve ... tarih ve ... sayılı yazıları ve eki yoklama fişlerinde; ... adresinde yapılan yoklamada, belirtilen adreste lüle taşı ve oltu taşı işçiliği dışında herhangi bir faaliyetinizin olmadığı, işlemesini yaptığınız oltu taşı ve lüle taşının müşterilerinizce getirildiği, faaliyetinizde sadece bıçak, matkap ve el tornası kullandığınız, herhangi bir meslek odasına kaydınızın bulunmadığı, işyerinin mülkiyetinin Vakıflar Bölge Müdürlüğüne ait olduğu ve aylık 170 TL kira ödemesinde bulunduğunuz, söz konusu yerin ortalama 12m2 büyüklüğünde olduğu anlaşılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını taşımanız ve yukarıda yer alan açıklamalara uygun olarak sadece kendi ürettiğiniz ürünleri satmanız kaydıyla, aynı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde sayılan geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kolları arasında yer alan **lüle ve oltu taşı işçiliği** faaliyetiniz dolayısıyla esnaf muafiliğinden yararlanmanız mümkün bulunmaktadır. Söz konusu ürünleri anılan Kanunun 94 üncü maddesinde sayılan kişi veya kuruluşlara satmanız durumunda, bu satış karşılığında yapılacak ödemeler üzerinden anılan

maddenin 13 üncü bendinin (a) alt bendi gereğince %2 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Ancak, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendi ile getirilen muafiyet hükmü ile geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunan küçük esnafın korunması amaçlandığından, söz konusu özelge talep formunuzda yaptığınızı belirttiğiniz **lüle ve oltu taşından tesbih, pipo türü objelerinin üretimi faaliyetinizde gümüş, altın ve zümrüt gibi kıymetli maden, değerli ya da yarı değerli taşlar kullandığının veya lüle ve oltu taşı işlemeciliği ürünlerinin yanında başka ürünlerinde satışı yaptığının tespiti halinde**, anılan bent uyarınca esnaf muaflığından yararlanmayacağınız tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026